

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง อ่านบทชนรักชาติและเขียนวิเคราะห์คุณค่าบทเพลงลงในแบบที่กำหนด

บทชนรักชาติ

เราเกิดมาแล้วชาติหนึ่ง	ควรคำนึงถึงชาติศาสนา
ไม่ควรให้เสียที่ที่เกิดมา	ในหมู่ประชาชาวไทย
แม้ใครตั้งจิตคิดรักตัว	จะม้วนอนนิงอยู่ไหน
ควรจะร้อนอร้อนใจ	เพื่อให้พรั่งพร้อมทั่วตน
ชาติใดไว้รักสมัคสมาน	จะทำการสิ่งใดก็ไร้ผล
แม้ชาติย่อยยับอัปจน	บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร
ใครมาเป็นเจ้าเข้าครอง	คงจะต้องบังคับขับไล่
เคี้ยวเชืญเย็นคำกราไป	ตามวิสัยเชิงเช่นผู้เป็นนาย
เขาจะเห็นแก่หน้าค่าซื้อ	จะนับถือพงศ์พันธุ์นั้นอย่าหมาย
ไหนจะต้องเหน้อยยากลำบากกาย	ไหนจะอายุทั่วทั้งโลกา
เพราะฉะนั้นชวนกันสวามิภักดิ์	จงรักร่วมชาติศาสนา
ยอมตายไม่เสียตายชีวา	เพื่อรักษาอิสระคณะไทย
สมานสามัคคีให้ดีอยู่	จะสู้ศึกศัตรูทั้งหลายได้
ควรคิดจำนงจงใจ	เป็นไทยจนสิ้นดินฟ้า
	พระราชนิพนธ์ ร้อยกรองร้อยเรื่อง ใน
	พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ : ปกหลัง)

วิเคราะห์คุณค่าบทเพลง/บทร้อยกรอง

๑. ชื่อเรื่อง.....
๒. ชื่อผู้แต่ง.....
๓. จุดมุ่งหมายของการแต่ง.....
๔. ลักษณะคำประพันธ์.....
๕. แนวคิด.....
๖. เนื้อหาโดยสรุป.....
๗. การใช้ถ้อยคำภาษา.....
๘. คุณค่าด้านต่างๆ
 - ๘.๑.....
 - ๘.๒.....
 - ๘.๓.....
 - ๘.๔.....
 - ๘.๕.....
๙. บทที่ประทับใจ เพราะเหตุใด.....
.....
๑๐. ข้อคิดและการนำไปใช้.....
.....

แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เจ้าสาวใบตอง

เธอเจ้าสาวใบตองในร่องสวน	เคยชวนวลมาพ้อห่อข้าวขาว
จะออกทุ่งออกทางทุกครั้งคราว	ต้องห่อข้าวห่อของแล้วท่องไป
จึงยามหิวแกะห่อก็ข้าวหอม	ถึงกลางแดดแผดดมก็หอมได้
ละคำเคยอ้มหอมถึงหัวใจ	หอมแต่น้อยคุ้มใหญ่หอมไม่จาง
รักเจ้าสาวใบตองในร่องสวน	เคยหวนวลนักหนามาจำห่าง
กระแสดมไหมยุคทั้งรุกบาง	จนเร็ดทิศแรมทางอยู่ร้างโรย
อยู่ร้างโรยโดยทางของยุคใหม่	อยู่เหน็บหนาวกับสมัยซึ่งให้โหย
อยู่รวดร้าวกับรักกระอักโอย	ดั้นและดั้นจ้านนโดยสถานเดียว
พบเจ้าสาวพลาสติกกระริกระรี้	หว่างวิถีทางแยกปลอมแปลกเปลี่ยว
มากแต่ยืมยั่วใจให้ลดเลี้ยว	หลอกให้ลืมนวลเขียวเคยเคียงครอง
โอเจ้าสาวใบตองในร่องสวน	ยุคฉะนี้เขี้ยวवलคงด่วนหมอง
ยินแต่เพลงพลาสติกกระริกร้อง	หรือสิ้นเพลงใบตองเสียแล้วเอย

ไพโรจน์ทร์ ขาวงาม

วิเคราะห์คุณค่าบทเพลง/บทร้อยกรอง

๑. ชื่อเรื่อง.....
๒. ชื่อผู้แต่ง.....
๓. จุดมุ่งหมายของการแต่ง.....
๔. ลักษณะคำประพันธ์.....
๕. แนวคิด.....
๖. เนื้อหาโดยสรุป.....
๗. การใช้ถ้อยคำภาษา.....
๘. คุณค่าด้านต่างๆ
 - ๘.๑.....
 - ๘.๒.....
 - ๘.๓.....
 - ๘.๔.....
 - ๘.๕.....
๙. บทที่ประทับใจ เพราะเหตุใด.....
.....
๑๐. ข้อคิดและการนำไปใช้.....
.....

เฉลย ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย ท๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. ชวนรักชาติ

๒. บทพระราชนิพนธ์ของ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖

๓. ปลุกจิตสำนึกให้คนไทย รักชาติ ศาสนา ด้วยความสามัคคีและเสียสละ

๔. กลอนสุภาพ

๕. คนไทยควรระลึกถึงสถาบันชาติ ศาสนาเป็นสำคัญเพราะถ้าเราไม่มีชาติก็จะตก

เป็นทาสของคนอื่น ทั้งลำบากและน่าอับอาย

๖. ในฐานะที่เราเกิดมาเป็นคนไทยต้องรักชาติ ศาสนา ถ้ารักตัวเองก็ต้องหันสามัคคี เสียสละปกป้องบ้านเมือง
ของตนเองอย่าให้ใครมารุกราน เพื่อจะได้ไม่ต้องตกเป็นทาสของใคร รักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติบ้านเมือง
ตลอดไป

๗. มีการใช้ถ้อยคำที่ปลุกเร้าจิตสำนึก โน้มน้าวใจให้คนไทยให้รักชาติด้วยถ้อยคำที่เข้าใจง่าย ชัดเจน ชี้ให้เห็นถึง
โทษหากคนไทยไม่รักชาติ ศาสนา และขาดความสามัคคี ไม่คิดปกป้องบ้านเมืองตนเอง

๘. คุณค่าด้านเนื้อหา ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความรักชาติ การมีชาติ ศาสนา ด้วยความสามัคคีและเสียสละที่
จะคิดปกป้องบ้านเมืองของตนเอง

คุณค่า รสคำ การใช้ถ้อยคำที่ปลุกเร้าอารมณ์ ความรู้สึก การใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเพื่อกระตุ้นความ
ความรู้สึกที่ว่า “แม้ชาติย่อยยับอับจน บุคคลจะสุขอยู่อย่างไร”

โวหารภาพพจน์ที่ใช้ ไม่ปรากฏ

รสวรรณคดี ไม่ปรากฏ

การนำไปใช้ อยู่ในดุลพินิจ

๙. อยู่ในดุลพินิจครู

๑๐. ความรักในสถาบัน องค์การ โรงเรียน ของตนด้วยความสามัคคี และเสียสละ จะทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง

เฉลย แบบทดสอบ เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม หน่วยที่ ๓ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑
รายวิชาพื้นฐานภาษาไทย พท๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. เจ้าสาวใบตอง
๒. ไพรินทร์ ขาวงาม
๓. ต้องชี้ให้เห็นคุณค่า ประโยชน์ของใบตองที่ใช้แทนภาชนะในอดีตเมื่อยุคสมัยเปลี่ยนไปคนรักความสะดวกหันมานิยมใช้พลาสติกแทนคุณค่าของใบตองก็หายไป
๔. กลอนสุภาพ
๕. การเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยมีการพัฒนาวัตถุเครื่องใช้ที่ทำให้เกิดความสะดวกสบายทำให้คนเราหลงลืมไม่เห็นค่าของสิ่งที่มีประโยชน์ดั้งเดิม ดังเช่นใบตอง แต่กลับหันมาใช้พลาสติกซึ่งไม่ต้องไปเสียเวลาไปตัดเก็บเอามาใช้
๖. เราเคยใช้ท้องห่ออาหารให้มีกลิ่นหอม เพิ่มรสชาติของอาหาร นำกินยิ่งใบตองแห้งก็ยังหอมชื่นใจแต่เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนคนกลับมาใช้พลาสติก ทำให้คนก็ลืมไม่เห็นคุณค่าของใบตอง
๗. มีการเลือกสรรคำมาใช้ได้ไพเราะ เปรียบเทียบ ใบตอง และพลาสติกเป็นเจ้าสาว คนเหมือนผู้ชายที่หลงลืมความรักที่มีกับเจ้าสาวใบตอง ทำให้มองเห็นภาพของความผูกพันระหว่างใบตองกับคนในอดีต คนในยุคปัจจุบันที่หันมานิยมใช้พลาสติก
- คุณค่าเนื้อหา คุณค่าประโยชน์ของใบตอง วิถีชีวิตของคนที่เปลี่ยนมีความสะดวกสบายกับการใช้พลาสติก ซึ่งไม่มีประโยชน์และยังมีโทษแทน
- การใช้คำ มีการเลือกใช้คำให้เห็นภาพวิถีชีวิตทั้งดงามระหว่างคนกับใบตอง เล่นสัมผัสพยัญชนะที่ไพเราะจนเรศทิศแรมทางอยู่ร้างโรย ฯลฯ
- โวหารภาพพจน์ ที่ใช้เป็น บุคคลวัต โดยให้ใบตอง กับ พลาสติก แทนลักษณะอาการของหญิงสาวรสวรรณคดี เสาวรজনีย์ ชื่นชมในความหอมของใบตอง
- “จึงยามหิวแกะห่อก็ข้าวหอม ถึงกลางแดดแผดดมก็หอมได้
ละค้าเคยอ้มหอมถึงหัวใจ หอมแต่น้อยคุ้มใหญ่หอมไม่จาง”
- สลับปัจจัย ซึ่งเป็นบท ความรู้สึกอ้างว้าง โดดเดี่ยว เจ็บปวดของใบตองเมื่อถูกหลงลืม
- “อยู่ร้างโรยโดยทางของยุคใหม่ อยู่เหินห่างกับสมัยซึ่งให้ไทย
อยู่รวบรัดกับรักกระอักโอย ดั้นและดันจำนนโดยสถานเดียว”
- การนำไปใช้ อยู่ในดุลพินิจ
๙. อยู่ในดุลพินิจครู
๑๐. อยู่ในดุลพินิจครู